

Gaál Mózes:
PÓSA BÁCSIRÓL

Mesét mondok nektek, gyerekek, a mesemondóról, még pedig olyan mesét, amely igaz. Kijegyeztetem az Élet Könyvéből, hova az Igazság szokta feljegyezni a maga való tényeit.

Hallgassátok!

Ez az öregember, akinek arcképét látjátok: Pósa Lajos.*

Az egész ország gyermek-világa *Pósa-bácsi*-nak ismeri. Negyven esztendeje már, hogy Pósa bácsi az egész országé. Negyven esztendeje mondja az ő történeteit, meséit, dalos lelke negyven esztendeje termi a magyar föld szívével együtt dobogó érzéseit.

Negyven esztendő nagy idő. A gömörmegeyi falu tűzlelkű, el-elmélázó gyermeke megmaradt e hosszú idő alatt is annak, aki egykor volt: a magyar falu magyar énekese; a magyar haza tűzlelkű imádója; a magyar édesanya melegszívű gyermeke.

Nagy, ősz hajú gyermek.

Én ismerem őt, gyerekek. Munkatársa vagyok sok szép esztendeje, s ha beszélek róla, igazat beszélek meseszóban is.

Pósa bácsi sok-sok verset írt az édesanyjáról. Ilyenkor – úgy képzelem el – oda telepedett melléje, mint egykor kisgyermek korában, s hagyta, hogy beszéljen a szíve. A városból elszállott a lelke a kis faluba. A cifra köntösű asszonyok helyett látott egy öregasszonyt, a nagy paloták helyett a kis falusi házat; a lárma helyett körülvette őt a falunak békességes csöndje. Virágzott a körtefa, szólott a rigó, hallatszott a pásztorfurulya.

És a gyermekköltőnek minden szava friss, meleg, igaz volt.

A falu kitérte a két karját, magához ölelte az ő fiát, s hívta vissza:

– Jer haza, itt mindenki szeret téged! Maradj itt a mezőn, melynek virágait szeretted! Te a mi jó, hűséges gyermekünk vagy. A nagyváros nem adja meg neked azt, mit mi adunk.

De a költő-gyermek az egész magyar földet szerette, neki az egész haza kellett. Ez a haza, amely tele van édes-bús emlékekkel. Amerre tekint, mindenütt a múlttól beszélnek a várromok, a csatateretek, az öreg Duna, a szőke Tisza, az erdélyi bércek. A Pósa bácsi szíve olyan, mint egy finom ezerhúrú hangszer, amelyen a húrok maguktól rezdülnek meg.

A várromok láttára megszállja a múltnak nagy dicsősége. Bejárja lelke az ezer esztendőt, lobog, ég a vére. Csatákról álmodik, hősöket bámul, dicsóít.

A pásztorúzláttára mintha mindenik a nagy falujában volna, s az egész ország az ő szülőfalva volna. Leborul a magyar földre, s boldog, hogy ölelheti.

Mert ez a legszebb a világon, sehol ehhez fogható nincsen. Ezt ő nem csak mondja, hanem érzi is. Ez neki a legnagyobb igazság.

– Jertek gyermekek, jertek! – így ujjong az ő gyermek-lelke! Titeket kereslek, mert a tiétek akarok lenni. Üljetek mellém, s hallgassátok, mint dobog a szívem:

– Anyátok, apátok és magyar hazátok éljen bennetek úgy, mint bennem, utolsó leheletig. Ez az ég, amely fölénk terjeszti óriási kárpitját, s ez a föld, amely megtermi nehéz munkánk jutalmául kenyérünket: a miénk. Minden vándorfelhő, minden fecske, minden zümmögő bogár, minden darabka rög a miénk, s mindezt szeretni kell. Nincs boldogtalanabb, mint az, akinek ettől el kell szakadnia.

És megtanítja az ő hívő lelkével imádkozni a gyermekeket.

Alázatosan, bensőséggel, teljes odaadással.

É ezt teszi immár negyven esztendő óta. Annak is, hogy a gyermekek számára újságot szerkeszt, éppen most van kerek 25 esztendeje.

Bizony szép élet ez – mondom én. A legszebb, minőt el tudok képzelni.

Megmaradni gyermeklelkűnek, s írni azoknak, akik együtt sírnak, együtt örülnek velünk: írni nektek gyermekek, maga az örök ifjúság.

Fehér hajú, fehér szakállú barátom, Pósa bácsi, íme az én szívem, most, midőn rólad ezeket a sorokat írom, megtelik csodálatosan meleg érzéssel. A te szép, hasznos életed, ez a meleget árasztó, erős példa mindazoknak, akik a jót hirdetik és a szavuk nem hiábavaló.

Hadd szorítsam meg a kezedet meleg barátsággal, mondjam neked százezer meg százezer gyermek nevében:

– Pósa bácsi, áldjon meg téged az Isten!

In: *Érdekes Újság*, 1914. március 15.

* Gaál Mózes köszöntője (Pósa jubileumához kapcsolódó más írásokkal együtt) a lap *A Gyermekek Érdekes Újságja* című mellékletében jelent meg, a költőről családja körében készített fényképekkel együtt. E felvételek közül kettő honlapunk tartalmának „Képtár” rovatában tekinthető meg (a költő kézírásával közölt portréja felett) – *KMJ*.